

Susivienijimas turi net penkis Apsaugos Skyrius. Pomirtinis išmokamas po 150 dol., 250 dol., 500 dol., 750 dol. ir 1000 dol. Mėnesinis į šiuos skyrius mokama pagal narių amžių.

Susivienijimas turi taipgi ir Vaikų Skyrių, kurie moka metams \$2.20. Apsauga, jiems mirus, išmokama proporcingai pagal konstituciją.

GARSAS

Susivienijimo Lietuvių R. Katalikų Amerikoje Organas

Entered as Second Class Matter May 31, 1917, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of August 24, 1912.

Mokantiems 25c į mėnesį, pašalpa išmokama \$3.50 savaitėje.
Mokantiems 50c į mėnesį, pašalpa išmokama \$7.00 savaitėje.
Mokantiems 75c į mėnesį, pašalpa išmokama \$10.50 savaitėje.
Mokantiems \$1.00 į mėnesį, pašalpa išmokama \$14.00 savaitėje.
Mokantiems \$1.50 į mėnesį, pašalpa išmokama \$21.00 savaitėje.

Published and distributed under permit (No. 518), authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Brooklyn, N. Y. By the order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

DAR TRYS VALSTYBĖS PRIPAŽINO LIETUVĄ

Latvija stovi už Lietuvą.

LATVIJA REMIA LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĘ.

Vašingtonas, IX, 30 d. Latvijos laikraštis "Kaņeivis" viename savo straipsnyje, Nr. 195 iš Rugsėjo 31 d. rašo, kad viešint Kaune Latvijos Ministeriui Pirmininkui Mejerovičiui pasikalbėjime su korespondentais, tarpe kitko, išsireiškęs šiais žodžiais:

"Latvija, Lietuvių-Lenkų ginčuose laikėsi pilno bealibiškumo, mes tikimės, kad šis nesužadintinas bus išrištas taikos keliu. Bet atsitikime, jei Želigovskis užpultų Lietuvą, tai Latvija bus priversta nuo bealibiškumo atsiskirti. Lietuvos pripažinimas per Latviją de jure nebuvo tušti žodžiai, ir Lietuvos nepriklomybės apsergėjimas yra Latvijai svarbus, nes aišku, jeigu kas užimtų Lietuvą, tai su tuo pačiu prisiektų susidurti ir Latvijai."

LIETUVIŲ-LENKŲ GINČAS SVARSTOMAS TAUTŲ SĄJUNGOS PLENUMO.

Vašingtonas, IX-28 d. (Liet. Inf. Biuras) Eltos pranešimu rugsėjo 24 d. pradėjo eiti derybos tarp lietuvių ir lenkų Tautų Sąjungos pilname posėdyje Ženevoje apie Vilniaus ginčą. Sąjungos plenumas pasiūlė abiems delegacijoms taikyti antrąjį Hymans'o projektą. Lenkai atsisakė tą projektą priimti, nes jis skiriasi nuo pirmojo Hymans'o projekto ir protestavo prieš Vilniaus atidavimą Lietuvai, pasiūlydami plebiscitą Vilniaus klausime ir pareikšdami, kad tiktai įvykus plebiscitui Vilniuje, Želigovskis atsitrauks. Lietuvos delegacija laikėsi savo kontrprojekto ir reikalavo tuojaus Želigovskį pašalinti.

LIETUVOS TREMTINIAI IŠ RUSŲ.

Vašingtonas, IX, 27 d. (Liet. Inf. Biuras). Eltos pranešimu tremtinių ir belaisvių grąžinimo Skyrius praneša, kad š. m. rugsėjo 23 d. atvyko ir Rusijos 705 tremtiniai iš Samaros, Smolensko ir Vitebsko. Rugsėjo 3 d. atvyko iš Sibiro 637 tremtiniai.

LIETUVIAI PROTESTUOJA PRIEŠ BENT KOKIOS UNIJOS SU LENKAIS.

Vašingtonas, IX - 28 d. (Liet. Inf. Biuras) Eltos pranešimu įvairiose Lietuvos vietose yra daromi protesto mitingai, kurių skaičius didinasi. Pavyzdžiui, Merkinėje daromi mitingai, kur protestuojama prieš bent kokios unijos su Lenkais. Iš lenkų okupuotos dalies Lietuvos, Merkinėn atėjo žmonių kalbėti prieš bent kokią federaciją su lenkais.

TAUTŲ SĄJUNGOS PLENUMAS KARŠTAI PLOJO MILOŠO PRAKALBAI VILNIAUS KLAUSIME.

Vašingtonas, IX - 28 d. (Liet. Inf. Biuras) Eltos pranešimu Tautų Sąjungos Plenumo posėdyje rugsėjo 24 d. pirmą kartą pasirodė Lietuvos delegacija lietuvių-lenkų ginče. Lietuvos atstovas Paryžiuje, p. Milošas, kalbėjo Sąjungos lietuvių-lenkų klausime, ir išskėlus Lietuvos kontrprojekto svarstymą, jis pasakė, kad tiktai tuomet bus susitarta Vilniaus klausime, kai nebūsią Želigovskio Vilniuje. Užbaigus p. Milošui savo prakalbą, Tautų Sąjungos plenumas jam karštai plojo.

ŠT. ŠILINGAS LENKŲ KALEJIME.

Vašingtonas, IX, 27 d. (Liet. Inf. Biuras). Eltos pranešimu p. St. Šilingas, buvęs Lietuvos Valstybės Tarybos Pirmininkas, dar te besėdi lenkų suimtas Vilniuje. Užsienio Reikalų Ministerija deda visų pastangų per T. Sąjungos Kontrolės Komisiją ir pagaliau per Ženevą, kad veikia jį išvaduoti. Nors p. Šilingas turėjo Prancūzų vizą, Lenkai savo atsakyme Tautų Sąjungos Kontrolės Komisijai nurodė, būk p. Šilingas be lenkų leidimo atvažiuavęs į Vilnių ir todėl buvęs suimtas. Spėjama, kad p. Šilingo suėmimas — tai kerštas už musų Krašto Apsaugos Ministerijos padarytą kelių moterių lenkių, atvažiuavusių musų puse, suėmimą.

ESTŲ UŽSIENIO REIKALŲ MINISTERIS PIIPAS SVEIKINA LIETUVĄ.

Vašingtonas, IX, 27 d. (Liet. Inf. Biuras). Eltos pranešimu Estų Užsienio Reikalų Ministeris Piipas atsiuntė iš Kybartų Lietuvos Užsienio Reikalų Ministeriui Puriekiui šio turinio telegramą. "Apleidamas Lietuvos kraštą, noriu padėkoti už Jus širdingai priėmimą. Tai yra dar vienas įrodymas tradicijai ir nepasikeičiamam mūsų dviejų kraštų draugingumui pabrėžti. Prašau perduoti mano širdingiausius linkėjimus Jūsų Ekselencijai ponui Prezidentui Stulginskiui ir Ministeriui Tarybos Pirmininkui ponui Doktorui Griniui."

LIETUVIŲ GIMNAZIJA RYGOJ.

Vašingtonas, IX, 27 d. (Liet. Inf. Biuras). Eltos pranešimu šiais metais atidaroma Rygoj mišri (berniukams ir merginoms) lietuvių gimnazija.

LIETUVOS TREMTINIAI IŠ SMOLENSKO.

Vašingtonas, IX, 30 d. (Liet. Inf. Biuras) "Eltos" pranešimu Lietuvos tremtinių Grąžinimo Skyrius praneša, kad š. m. rugsėjo 25 d. sugrįžo iš Tarybų Rusų Lietuon 500 tremtinių iš Smolensko.

SUMIŠIMAI ITALIJOJ.

Milanas, Spalio 27 d. — Italija šiandien yra sujudimo padėty. Romoje kavalerija, pėstininkai ir kitos kariuomenės dalys buvo aiškių to priparodymu visam miestui. Madenoj, netoli Balognos, policija buvo sukilus ir parodavo mieste, šaukdami: "Šalin su karininkais."

NAUJANYBĖ.

Jau gautas iš Lietuvos pirmas numeris žurnalo "Nuomuva." Šis, senai kankurų lietuvių ir katalikų priešų skelbiamas, būk tai yra slapto, kokios tai nematomos. galybės lietuvių tarpe organas ir kuriuos labiausia buvęs gerb. Liet. Atst. Vileišis bijojo. Taigi tas žurnalas jau yra gaunamas. Jo kaina yra 75 centai su prisiuntimu. Reikalaukite. "Garsas" 222 So. 9th Brooklyn, N. Y. Kaip velnias kryžiams — taip bolševikas bijo bono.

Liet. Informacijų Biuras Washingtono telegrama rugsėjo 30 d. mums pranešė, kad švedija ir Norvegija pripažino Lietuvą de jure. O spalio 3 d. tas pats biuras pranešė, kad ir Danija tą pačią malonę Lietuvai padarė — ją de jure pripažino.

Maskva. — Iš Odesos pranešama, kad čekai ten išardė organizaciją ukrainiečių vado gen. Petliuros sekėju. 63 žmonės tapę suaudyti.

El Paso, Texas. — Čia mirė J. Fores, kuris buvo sulaukęs 115 metų amžiaus.

Berlynas. — Neprigulmingoji socialistų partija Vokietijoje inėse parlamentan sumanymą konfiskuoti visą ex-kaizerio nuosavybę.

ATSAKYMAS "DIRVAI."

Clevelando "Dirva" iš rugsėjo 30 d., No. 39, klausia: "Kur Tautos Fondo pinigų padėjo?" Bet nenurodo kokių pinigų ieškoma, kur ir kas juos priėmė, taigi nenorėdamos padaryti klaidos ir atsakyti klaidingai, siūmomi prašau nurodyti: kur ir kada "Dirva" ar "Vanagas" aukojo į Tautos Fondo ar L. R. K. ir Sv. V. a Paulo Rėmėjų Draugiją, pažymint sumą, kiek aukojo, kur, miesto vardą, skyriaus, per kurį aukojo ir kelintuose metuose, mėnesį ir t. t. Tik nurodžius kada, kur ir kam "Dirva" ar "Vanagas" aukojo, galėsime atsakyti teisingai, kur tie pinigai padėti.

T. F. Sekretorius.

Tas, kuris neturi Lietuvos bonų — neturi nei balso Lietuvos reikaluose.

NAUJANYBĖ.

Jau gautas iš Lietuvos pirmas numeris žurnalo "Nuomuva." Šis, senai kankurų lietuvių ir katalikų priešų skelbiamas, būk tai yra slapto, kokios tai nematomos. galybės lietuvių tarpe organas ir kuriuos labiausia buvęs gerb. Liet. Atst. Vileišis bijojo. Taigi tas žurnalas jau yra gaunamas. Jo kaina yra 75 centai su prisiuntimu. Reikalaukite. "Garsas" 222 So. 9th Brooklyn, N. Y. Kaip velnias kryžiams — taip bolševikas bijo bono.

LENKAI GAUNA AMUNICIJĄ IŠ AUSTRIJOS.

Laikraštis "Rote Fahne" praneša, kad Lenkija gauna karinės medžiagos iš Austrijos. Liepos mėnesį Lenkijon pasista 5 milijonai patronų, 10,000 Santuvų ir 900 kamuolių.

KIEK KURI VALSTYBĖ TURI KAREIVIŲ.

Washingtonas. — Apskaičiuota, kiek dabar valstybės turi apginkluotų kareivių. Didžiosios valstybės kareivių turi:

Prancija	1,039,000
Anglija	740,500
Rusija	538,000
Lenkija	450,000
Italija	350,000
Graikija	350,000
Japonija	300,000
Ispanija	253,000
Šveicarija	170,000
Turkija	152,000
Čeko-Slovakija	150,000
Jungt. Valstijos	149,000
Vokietija	10,000
Tai mat, Francija viršija visas.	

New Yorkas. — Atlankus pirmam pė karui Vokietijos laivai Amerikon, didelė žmonių minia jį sutiko ir sveikino. Laivo vardas Bayern.

Washingtonas. — Darbo sekretorius apskaito, j og šalyje šiančia 69 streikai įvairiose pramonėse. Didžiūmos streikų priežastis esą pajamos darbininkams algi.

Calcuta, India. — Melathur srity padėtis darosi labai kritinga. Indusai skundžiasi: "Islamas savo kvotą daugiau, mirtis." Nesutinkantiesiems Indijos savivaldybė, sukilėliai liepia patiems išsikasti duobę ir paskui juos sušaudą ir užkasą.

Indianapolis. — Apropuo-jama, kad bedarbiaujančių ex-kareivių Amerike esą 900,000. American Legion yra nutaręs jais rūpintis.

Athenai. — Graikai pradėjo spausti turkus prie Eski-Shehr.

Ryga. — Litvinovas, galva Rusijos atstovybių užsieny, pranešė vietos rusų konsulatui, kad Amerikonai Rusijon nebebus įleidžiami, jei jie neturės savo šalies pasportų.

Vajus Eina Vėsulo Greitumu.

Kolonijos skuba savo kvotą padaryti.

Atstovo atsilankymas pakėlė ir sustiprino kolonijų dvasią.

Lietuvos priėmimas Tautų Lygon tai didelis mūsų laimėjimas.

Šio laimėjimo paminėjimą iškilmingai apvaikšioja ir prie tos progos daug bonų parduoda.

Jau, rodos, bene permatoma, kurios kolonijos bus pirmos savo kvotą užbaigti ir jau jos turi už tiek bonų užrašiusios, bet mat reikia, kad už tokią sumą būtų pilnai užsimokėjusių ir pinigai privalo būti Misijon prisiųsti, tai tik tuomet bus galima rokuoti savo kvotą, kaip pilnai užbaigta. Todėl, šiuo tarpu dar neminėsim, kurios kolonijos stovi arčiausia. Dar visos turi progą būti pirmutinių tarpe. Tad subruskite. Sekančiame pranešime, rodos, jau galėsime skelbti, kurios užbaigė.

Laik praeitos savaitės kuone visur buvo didelis subruzdymas. So. Manchester, Conn., kalbėjo gerb. kun.

Ambotas ir J. Šaliunas, bonų užrašyta už \$350. Šioji kolonija yra mažutė ir bedarbės nuvarginta, vienok paskolos reikale gražiai pasirodė. Easton, Pa., kalbėjo p. P. Petruskas, manoma čia irgi, kaip visuomet gerai nusisekė. Ansonia, Conn., kalbėjo p. K. Česnulis, bonų užrašyta už \$600. Kun. Janbaisauskas išsireiškė, jog Ansonijos kolonija savo kvotą daugiau padvigubins. Brooklyn, N. Y., kalbėjo p. J. Šaliunas, bonų užrašyta už \$1,350. Taigi Serantonas, kaip visuomet taip ir dabar puikiai pasirodė. Torrington, Conn. kalbėjo J. Tarčila ir J. Steponaitis, bonų užrašyta už kelius šimtus. Rugsėjo 25 d. Elizabeth, N. J. kalbėjo J. O. Širvydas, bet apie pasekmes dar nespėjo pranešti.

Rugsėjo 25 diena So. Bostone kalbėjo J. Šaliunas, bonų užrašyta už apie \$2,000. J. Steponaitis kalbėjo rugsėjo 26 d. Union City, Conn., 28 d. Meriden, 29 d. Bran-

ford, Conn., visur bonų užrašyta po keletą šimtų dolerių. Rugsėjo 25 d. Springfield, Ill. kalbėjo A. M. Račkus, bonų parduota už tryliką šimtų dolerių. Pasizadama ir daugiau parduoti. Tai gi valio naujoji Springfieldo Paskolos stotis! Spring Valley, Ill. praneša, jog patylo-mis bet smarkiai veikiama. Čia bandoma žydus irgi darban pritraukti. Butų gerai, kad ir kitose kolonijose apie tai pagalvotų. Amsterdame, N. Y., dar už porą tūkstančių parduota. Ypač čia gerai nusiseks, kuomet spalio 6 d. gerb. Lietuvos Atstovas čia atsilankys. Apie Chi-caga šiuo tarpu nei nerašysim, nes ištikro reikėtų daug prirašyti, norint nors kiek pažymėti, jų darbuotę ir iškilmes laike gerb. Atstovo atsilankymo. Visi žino, jog Chicago gerai darbuojasi. Spalių 9 d. Atstovas atlankys Brooklyną ir Newarką. Spalių pabaigoj tikisi galėsiąs apsilankyti Bostone ir kitose bent didesnėse Naujos Anglijos kolonijose.

Pittston-Wilkes-Barre apylinky kuone kas antra diena buna prakalbas, mat ten darbuojasi kun. Bumša, taigi jam talkon stoja p. Petruskas ir p. Rakauskas. Visose mainose yra koks tai nepaprastas judėjimas, visi gyvai indomauja Laisvės Paskolos bonais, visi jaučiasi, jog praeitais metais pirkdami Laisvės Paskolos bonus žymiai pagelbėjo Lietuvai savo teises apginti. Žaibo greitumu aplėkė visas kolonijas žinia, kad Lietuva priimta Tautų Lygon. Visi suprato svarbą šio laimėjimo ir surengta iškilmingi paminėjimai. Jau ir "nevierni Tamošiai" pabūdo ir akis patrynę šaukia "duokite ir man Laisvės Boną, ir aš jau tikiu, jog dabar Lietuva yra ir bus pilnai laisva ir nepriklausoma."

Lietuvos Finansų Misija Paskolos Skyrius, 370 Seventh Avenue, New York City.

Berlynas. — Vokietijos parlamentas jau ratifikavo padarytą taikos sutartį Vokietijos su Jungtinėmis Valstijomis. Prieš tai balsavo tik komunistų atstovai.

IS LIETUVOS

LIETUVOS PADETIS GEREJA.

(Iš E. Neverauskaitės laiško, rašyto J. Liudvinaičiui, Linden, N. J.)

Pas mus tuom tarpu svarbių "Naujienų" nėra — viskas paprastai. Aš vis dar buojus Kaune; atsilankau retkarčiais pas tėvučius. Peritv sekmadienį (28-8-21) buvau namie, Ingavangij, paskui Šilavote ant pamaldų. Mačiausi su Agotėlės mamyte. Ji pasakojo, kad pas juos taip-pat viskas gerai — po truputį sveiki. Katriukė, sakė, gyvena pas Mariukę, Čilone Pajuodupyje. Pas mano tėvučius taipat, iš Dievo malonės, viskas gerai klojasi, nors dabar jie tik keturiosė namieje pasilike, bet vis apsidirba; kartais prie skubesnio darbo ką pasisamdo ir taip praminta. Tik šimet derlius ant vasarojaus neperpuikus. Visur žmonės dejuoja su pašaru; sunku bus žiemos laikui gyvuliai išmaitinti. Nes labai buvo sausa vasara, tai išdege, išdžiuvo augštesiose užsoki jėvai ir labai šilpnai užaugo. Žemesnėse vietose geriau jėvai pavyko, bet rugiai visur neblogi buvo, kad tik Dievas duotų sveikatą ir nu kitokių nelaimių musų tėvynę saugotų, tai saviesiems užtektų duonos ir kitokių reikalingų pragyvenimui dalykų.

Nors galutinas taikos klausimas Lietuvoje dar neišspręstas, bet, laikui bėgant, vis po truputį viskas tvarkosi. Tik vienas dalykas apgalvotinas, kad Lietuvoje mažai yra mokytojų savų žmonių, kurie galėtų pakankamai šalies reikalus atlikti. Daugiausiai visoki valdininkai, įstaigų vedėjai arba kito kokio žymesnio darbo žinovai yra svetimtaučiai. Galit suprasti, brangus švogerėli, kaip tokiems rupi mūsų savargusios Lietuvos gerovė? Jie dirba, bet ar jų tas darbas paeina nuo širdies? Savo visokiais veidmainingumais tik trukdo laisvai mūsų šalyje augti ir plėtotis (nors tai maždaug pavirsutiniai slepia). Kaip rodo viens vaizdelis įvykęs praeitą mėnesį, kurį gal ir žinote, jei Lietuvos laikraščius skaitote. Bet, manau, ne pro šalį bus jei trumpai ji čia pabrėšiu. Buvo taip: rugp. 27 d. š. m. du mūsų aviacijos mechaniku, vienas Vokietijos pilietis, o antras Lietuvos, bet grįžęs iš Lenkijos ir gaves čia tarnystę (matyt, jau buvo prisigėręs lenkų dvasia) apgaulingu būdu išgavo aerodrome "du orlaivius, išskrydo 8 val. iš Kauno ir jau daugiau nesugrįžo. Paskiau įvykęs tardymas parodė, kad tuodu lakunu turėjo geras santykius su Lenkų karininkais ir naudojosi susisiekimui su Varšava per Vokietiją. Tokių būdu, juodu turėdami galimybę, vedė slaptus susisiekimus su priešais, nežinant Lietuvos valdžiai. Dabar patys ten viešpatauti ir dar paliko nuostolį — pavogė orlaivius. Lietu-

kos doleris. Tai aišku, kas gerai parsiveža Amerikos pinigų, tai permaines gauna nemažą sumą ir vokiškų, tuomet amerikonomis pirkimas ukių bei trobėsių šiuo laiku nėra brangus. Žinoma, jeigu doleris nupultų, tuomet būtų brangesni visi foki pirkimai. Brangus giminėlės, nežinau ką Jums daugiau parašyti. Žinau, kad mylite savo tėvynę, nors jos nematote. Matau tą visą ir atspėju iš Jusų rašyto laiško žodžių. Gražu dabar Lietuvoje, nors jau vasara baigiasi, bet pradžia rudens maloni. Yra daug prinokusių vaisių: grūšių, obuolių, slyvų, tik vyšnių šimet mažai buvo, mėlynių šiluose ir dar yra. Bulvės dar nekasa, bet jau rengia rugius sėti. Ant bulvių derlius gal bus geras.

Sintautai. (Šakių apskr.) (Nuo musų korespondento.) Šitoje apylinkėje draugijinis gyvenimas virte verda. Čia puikiai gyvuoja pavasarininkai, Ukininkų Sąjunga, L. Kat. Moterų Draugija. Dar žiauriam vokiečių jungui slegiant čia buvo susibūręs gražus būrelis jaunimo į "Sv. Cielijos" draugiją; iš pažiūros tai buvo ne kas kita kaip šaunus choras, kuris savo gražiomis giesmelėmis žadintė žadino žmonių mintis kilti ne vien prie Aukščiausiojo Sosto, bet drauge kėlė jaunuomenės susipratimą. Garbė už tai kun. Luokui! Iš to choro daugelis jaunuolių pateko į įvairių mokslo įstaigų suolus ir iš ten sugrįžo, atostogų laikui, iš pavasario saulutės spinduliai, padeda išbūvoti įvairioms katalikiškoms draugijoms. "Kairiosios" srovės čia visiškai silpnos.

Sintautai (Šakių apskr.) Prieš pat karą Sintautuose buvo baigiama statyti gan erdvi muros bažnyčia. Karo dėka tie murai ikišiol granatų nekludytai išstovėjo. Deja, aplinkui tą mūrą jau nesimato tos medžiagos, kurios būtų užtekę bažnyčios įrušimui — (tai vokiečių "nuopelnas.") Bet sintautiečiai ne kaip jausdamiesi nepatogiuose Dievo Namuose ir nesulaukdami pigesnių laikų, — susikontaktavo su viena vokiečių firma, kuri dar šį rudenį žada užbaigti rengimo darbus. Tai bus džiaugsmo Sintautuose. Jeigu netikite, parvažiuokit, o pamatysite!

Sakiai. Kooperatyvinių būdų visos Šakių krikščioniškosios draugijos stato savo didžiulį namą, kuriame galės tilpti netik įvairiausi susirinkimai (kurių čia esant kun. Čižauskui ir Starkui yra galybė), — bet net kooperatyvas, arbatinė ir t. t. Namas yra dviejų aukštų. Sparai jau pastatyta. Tas namas yra begalo svarbus ir tautiniu žvilgsniu. Mat, diduma miesto gyventojų yra žydai, kurie tyčia neparsamdo savo butų lietuviams. Kaip buvo su garsuoju Kudirka, taip yr su dabartiniais musų gydytojais bei pirkimais ir taip bus iki tol, kol lietuviai šakinose neįsigis daugiau savo namų ir nesutvirtės prekybos srityje. Lietuvių pirkiam šakiuose gražų pavyzdį rodo Ukininkų Sąjunga, kuri nšsima supirkti labai augstai pakilęs Ameri-

nio produktų bei įrankių. Tos pačios Ukininkų Sąjungos pinigų, tai permaines gauna nemažą sumą ir vokiškų, tuomet amerikonomis pirkimas ukių bei trobėsių šiuo laiku nėra brangus. Žinoma, jeigu doleris nupultų, tuomet būtų brangesni visi foki pirkimai. Brangus giminėlės, nežinau ką Jums daugiau parašyti. Žinau, kad mylite savo tėvynę, nors jos nematote. Matau tą visą ir atspėju iš Jusų rašyto laiško žodžių. Gražu dabar Lietuvoje, nors jau vasara baigiasi, bet pradžia rudens maloni. Yra daug prinokusių vaisių: grūšių, obuolių, slyvų, tik vyšnių šimet mažai buvo, mėlynių šiluose ir dar yra. Bulvės dar nekasa, bet jau rengia rugius sėti. Ant bulvių derlius gal bus geras.

Sintautai. (Šakių apskr.) (Nuo musų korespondento.) Šitoje apylinkėje draugijinis gyvenimas virte verda. Čia puikiai gyvuoja pavasarininkai, Ukininkų Sąjunga, L. Kat. Moterų Draugija. Dar žiauriam vokiečių jungui slegiant čia buvo susibūręs gražus būrelis jaunimo į "Sv. Cielijos" draugiją; iš pažiūros tai buvo ne kas kita kaip šaunus choras, kuris savo gražiomis giesmelėmis žadintė žadino žmonių mintis kilti ne vien prie Aukščiausiojo Sosto, bet drauge kėlė jaunuomenės susipratimą. Garbė už tai kun. Luokui! Iš to choro daugelis jaunuolių pateko į įvairių mokslo įstaigų suolus ir iš ten sugrįžo, atostogų laikui, iš pavasario saulutės spinduliai, padeda išbūvoti įvairioms katalikiškoms draugijoms. "Kairiosios" srovės čia visiškai silpnos.

Sintautai (Šakių apskr.) Prieš pat karą Sintautuose buvo baigiama statyti gan erdvi muros bažnyčia. Karo dėka tie murai ikišiol granatų nekludytai išstovėjo. Deja, aplinkui tą mūrą jau nesimato tos medžiagos, kurios būtų užtekę bažnyčios įrušimui — (tai vokiečių "nuopelnas.") Bet sintautiečiai ne kaip jausdamiesi nepatogiuose Dievo Namuose ir nesulaukdami pigesnių laikų, — susikontaktavo su viena vokiečių firma, kuri dar šį rudenį žada užbaigti rengimo darbus. Tai bus džiaugsmo Sintautuose. Jeigu netikite, parvažiuokit, o pamatysite!

Sakiai. Kooperatyvinių būdų visos Šakių krikščioniškosios draugijos stato savo didžiulį namą, kuriame galės tilpti netik įvairiausi susirinkimai (kurių čia esant kun. Čižauskui ir Starkui yra galybė), — bet net kooperatyvas, arbatinė ir t. t. Namas yra dviejų aukštų. Sparai jau pastatyta. Tas namas yra begalo svarbus ir tautiniu žvilgsniu. Mat, diduma miesto gyventojų yra žydai, kurie tyčia neparsamdo savo butų lietuviams. Kaip buvo su garsuoju Kudirka, taip yr su dabartiniais musų gydytojais bei pirkimais ir taip bus iki tol, kol lietuviai šakinose neįsigis daugiau savo namų ir nesutvirtės prekybos srityje. Lietuvių pirkiam šakiuose gražų pavyzdį rodo Ukininkų Sąjunga, kuri nšsima supirkti labai augstai pakilęs Ameri-

nio produktų bei įrankių. Tos pačios Ukininkų Sąjungos pinigų, tai permaines gauna nemažą sumą ir vokiškų, tuomet amerikonomis pirkimas ukių bei trobėsių šiuo laiku nėra brangus. Žinoma, jeigu doleris nupultų, tuomet būtų brangesni visi foki pirkimai. Brangus giminėlės, nežinau ką Jums daugiau parašyti. Žinau, kad mylite savo tėvynę, nors jos nematote. Matau tą visą ir atspėju iš Jusų rašyto laiško žodžių. Gražu dabar Lietuvoje, nors jau vasara baigiasi, bet pradžia rudens maloni. Yra daug prinokusių vaisių: grūšių, obuolių, slyvų, tik vyšnių šimet mažai buvo, mėlynių šiluose ir dar yra. Bulvės dar nekasa, bet jau rengia rugius sėti. Ant bulvių derlius gal bus geras.

kiek žemių, kiek turėjo patys lenkai. Visas pasaulis žiūrėjo į žygius apkvautusios tautos, nesuspėjusios dar savo laisvę apsidžiaugti ir savo kojomis išmokti vaikiškosios — visų savo kaimynų ryti. Žiūrėjo pasaulis, ir galvas kraipė, ir pečiaiis traukė, o visa lenkų tauta garbino Pilsudskį, kaip 20-tojo amžiaus Napoleoną, Lenkijos tėvą ir išgelbėtoją. Vadinasi, Pilsudskis parodė visiems, jog lenkų tauta nebeteko sveikos nuovokos ir kad ji nesugebės laisvai ir sąvarantiai savo šalyje tvarkyties.

Žalvederiai. (Šakių apskr.) Rugsėjo pabaigoje iš Žalvederių grįžta Italijon kun. Skeltys. Jis vežasi saleziečių mokyklosna 12 jaunuolių, kurie žada po keletos metų grįžę įnešti Lietuvos gyvenimui daugiau krikščioniškos spinduliu.

IŠGAMOS KERŠTAS

Kas lenkų "načelnik panstya" Pilsudskis yra Lietuvos išgama, tai mes visi senai žinome. Pilsudskis tai vienas iš labai daugelio Lietuvos dvarininkų, kurie savo išsigimime nebesupranta, jog bjauru ir žema yra savo gimtąją žemę ir savo tikrąją tėvynę versti parsiduoti svetimos valstybės reikalams, naudai ir garbei. Tokius išgamas tegali apšviesti kulka arba kartuvės, ko Pilsudskis gal ir susilauks, jeigu dar pagyvens ir panorės kada nors atsilankyti į Lietuvą savo dvarų pažūrėti. Vargu ar jam bebūs amnestija. Bet reikia pripažinti, kad Pilsudskis, prašydamas sau amnestijos iš Lietuvos valdžios, galėtų pavartoti labai svarbių argumentų. Juk nei vienas lietuvis, ar geras, ar išgama, nepridarė Lenkijai tiek daug žalos, kiek pridarė Pilsudskis. Tik pažūrėkimė:

- 1) Pilsudskis dar karo laiku vos įvažiavęs Lenkijon sugebėjo, nors ir budamas nerimtas avantiurininkas, pasigriebti į savo rankas valdžios vadžias ir jas po šiai dienai savo rankose išlaikyti. Tuo Pilsudskis prirodė visam pasauliui, kad lenkai patys žmonių nenori ir valdyti savo rankose negali be importuotų valdonų.
- 2) Pilsudskis taip-pat prirodė, kad lenkų tauta neturėjo nei kiek politinės išminties, žengdama prie savo laisvės. Pradžioje Pilsudskis liepė lenkams kariauti vokiečių pusėje — ir lenkai klausė. Vėliau, alijantams laimint, Pilsudskis užkmandavo pasukti į Paryžių, ir visa lenkų tauta pasisuko į Paryžių. (Palyginkime čia Lietuvos žmonių išmintį vokiečių okupacijos metu ir vėliau).
- 3) Pilsudskis stumė lenkų gaujas į Čekiją, į Ukrainiją, į Lietuvą, į Balgudiją, į Vokietiją — pamusti kelis kartą.

MANO DRAUGAMS IR PRIETELIAMS.

Visiems, kurie davė aukų, kad galėčiau tęsti studijas Italijoje, taipgi Chorams Sv. Grigaliaus iš Ciceo ir Sv. Mykolo iš Northsides, rengusiems tuo pačiu tikslu koncertą, tariu nuosirdų ačiū. Sykiu pakvitavojau aukų gavimą.

Justas Kudirka.
Kaunas 13-VIII-21.

Red. prierašas. Justo Kudirkos talentą ne vien mes, lietuviai, pripažįstame, bet ir svetimtaučiai juomi gėrisi. Tokį talentą aplėisi

butų nuodėmė ir tautai nuostolis. Kuriant savąją dailę, savąją operą, reikia dainininkų. Duokime Justui Kudirkai progos daugiau lavinti savo balsą, šelpkime jį pinigais. Musų chorai ir jaunimo draugijos bei organizacijos jį turėtų kreipti domės.

Justas Kudirka dabar esti Kaune. Palangoje davė koncertą, kurs puikiausia pavyko. Padainavęs keletą sykių Kauno operoje, važiuos tolius tęsti savo studijas Italijoje, kame, jau metus sviriusunkiai mokinosi.

LAIVAKORTES ATPIGO!

Nekliudant lenkų karidorius.

Laivakortė į Pilyvą per Karaliaučius	\$110.00
Į Hamburgą	\$100.00
Į Liepųjį	\$120.00

Keturi laivai išplaukia kas savaitę. War Tax \$5.00

Bagažai cina sykiu dovana. — Pasa \$10.00.

P pinigai siunčiami per bankas ir telegramu žemiausiu kursu.

Kelieiviai pasitinkami ant dypt, aprūpinami jų bagažai ir apmokėjimas "Income Tax", gėra nakvyne, palydėjimas ant laivų.

Rašydami pridėkite 2 centų stampą.

P. MIKOLAINO AGENTURA
53 Hudson Avenue, Brooklyn, New York

BALTIJOS-AMERIKOS LINIJA
9 BROADWAY NEW YORK, N.Y.

TIESI KELIONĖ Į LIETUVĄ
PER PILIAVĄ
(Karaliaučiaus prielanką)

Arba per LIBAVĄ, HAMBURGĄ—EITKUNUS

Šiuomi linkama mums pranešti, kad mes pasidaravom, idant musų pasidėria, o ypatingai lietuviai, galėtų keliauti stačiai į Piliavą. Lietuviai važiuojanti į Piliavą, aplenkia Lenkų juostą (Koridorą) ir privalo turėti lietuvišką pasportą; jokių vizų nereikia.

Susisiekimas su Piliava, tai yra nauja šaka musų reguliariško susisiekimo su Hamburgu, Danzigu ir Liepųjom, o del Lietuvių tai trumpas ir parankus kelias namon dasigauti.

DEIDELI DVIEJŲ SRIBŲ PACTO LAIVAI ISPLAUKS: —

POLONIA	Spaliu 19	LATVIA	Lapkričiu 9
LITUANIA	Lapkričiu 2	ESTONIA	Lapkričiu 23

Visi laivai turi puikius kambarius trečios klasės keleiviams. Taipgi naujas ir tiesus keliauinkamas patarnavimas tarpe LIEPŪJIAUS—DANZIGU—HALIFAX, Canada. Kreipkitės prie musų agento jūsų mieste.

10 DOLERIŲ 50 CENTŲ UŽ 1000 AUKSINŲ

Siųsk pinigų per Seniausią Lietuvos Banką Amerikoje. Pinigai išmokjami greitai.

Parduodam laivakortes ant visų linių.

Mūsų Banka po kontrole New Jersey Valstijos.

Adresuokite:
SIMON MACK BANK
155 First Street, Elizabeth, N. J.

PARDUODA LAIVAKORTES ANT GERIAUSIŲ LAIVŲ Į LIETUVĄ IR IŠ LIETUVOS.

J. T. KAZLAUSKAS

Ofisas: 445 GRAND AVE.,
Namų: 183 EXCHANGE ST.,
NEW HAVEN, CONN.

"TEVYNĖS BALSAS" DYKAI.
AR SKAITEI? DAR NE.

Jeigu nori kad "Tėvynės Balsas" pirmas numeris atlaikytų, tuoj nieko nelaukdamas prisiųsk savo antrašą, pabrėždamas, jogei pageidaujį, kad pirmas, o gal ir antras "Tėvynės Balsas" numeriai atskristų.

Esame tikri, kad "Tėvynės Balsas" savo turiniu ir maloniū balseliu prakalbėdamas Tamstoms labai patiks ir linkamas busite, kuomet tikrai girdėsite musų brangios Tėvynės balsą.

Kam šandien iš musų nerupi Tėvynės likimas? Kas nesisiciloja jos vargais? Kuriuos neliečia Lietuvos sunų ir dukterų likimas?

Kas šandien nejaucia darbininkų nuoskaidų? Kas jiems padeda žengti prie gerbuvio? Kas pirmutinis už juos išdrįs stoti?

Šie pagrindiniai klausimai visuomet bus "Tėvynės Balsas" omeny.

Todel ir kreipiame Tamstų dėmę, kad neliktumet be taip didėi naudingo musų gyvenimo laikraščio, kokiuo yra "Tėvynės Balsas". Dabar čia du kartų į savaitę; maždaug nuo Naujų Metų bus leidžiamas kasdien.

"Tėvynės Balsas" prenumeratos kaina: —

Wilkes-Barre ir apylinkėse, o taipgi ir Lietuvoje metams \$5.00. Po visą Ameriką \$4.00.

Lauksime Tamstų pakvietimo pasiųsti jums pirmą laikraščia numerį.

"Tėvynės Balsas" Administracija.
55 W. MARKET ST., WILKES-BARRE, PA.

Paieškau sesers Julijonos Bagdanskiutės. Paeina iš Jurbarko miesto. Pirmiau gyveno Boston, Mass. Kas žino apie ją arba ji pati lai atsakotikiant šio adresu: —
Jonas Bagdanskas
1717 Jackson St.,
Seranton, Pa.
(40)

Kas turi boną, to niekas nebevedžioja. Jisai pats eiktiją — pamusti kelis kartą.

Paieškau sesers Julijonos Bagdanskiutės. Paeina iš Jurbarko miesto. Pirmiau gyveno Boston, Mass. Kas žino apie ją arba ji pati lai atsakotikiant šio adresu: —
Jonas Bagdanskas
1717 Jackson St.,
Seranton, Pa.
(40)

Kas turi boną, to niekas nebevedžioja. Jisai pats eiktiją — pamusti kelis kartą.

Paieškau sesers Julijonos Bagdanskiutės. Paeina iš Jurbarko miesto. Pirmiau gyveno Boston, Mass. Kas žino apie ją arba ji pati lai atsakotikiant šio adresu: —
Jonas Bagdanskas
1717 Jackson St.,
Seranton, Pa.
(40)

Kas turi boną, to niekas nebevedžioja. Jisai pats eiktiją — pamusti kelis kartą.

STASYS PAUZA

Užlaikau Vyriskų Aprėdau Krantuvę
Kaip tai, skrybėlių, kalnierių, kaklaraiščių, viršutinių ir apatinių marškinių, pūnėkų ir visokių reikalingų apsirėngimui daiktų vyrams.

AUKSINE PROGAI

Trumpame laike parsi-duoda Viešbutis--Hotelis su 50 kambarių, Baru ir Restoranu, New York mieste.
Vieta labai paranki iš visų atžvilgių, nes randasi pačiame biznio centre ir arti laivų prieplaukos. Prekė labai pigi. Laiškais arba ypatingai kreipkitės sekančiu antrašu.

PIRMAS LIETUVYS
Chiropraktikas-Gydytojas
J. VAITULONIS C. D.
74 Rush Street, Brooklyn, N. Y.

DR. H. MENDLOWITZ
271 Berry Street, New York, N. Y.

LAIVAKORTĖS ATPIGO!

KELIAUK IS LIETUVOS IR I LIETUVĄ-VISADA PER GEO. J. BARTASZIUS AGENTURĄ, nes čia pat parduodamos laivakortės netik iš New Yorko ir Bostono bet ir iš visų kitų portų.
Laivakortė iš New Yorko per didnarį iki Antverpo, Rotterdamo, Bremenio ir Hamburgo tikrai \$100.00 (šimtas dolerių).

VISŲ LINIJŲ LAIVAI IS NEW YORKO IKI PILLAVOS-KARALIAUCIAUS PRIEPLAUKOS laivakortė tikrai \$110.00.
PILNIGUS ISMAINOME IR SIUNCIAME I VISAS DALIS PASAULIO pagal dienos kursą. Paderome PASPORTUS ir kitokius dokumentus su Notaro ir Lietuvos Atstovo patvirtinimais teisingai, pigiai ir greitai.

GEORGE J. BARTASZIUS
498 Washington Street, New York City, N. Y.

LIETUVIAI, PAS SAVUOSIUS!

LIETUVYS FOTOGRAFAS IR MALIORIUS, ATIDARĖ NAUJĄ STUDIO.
THAUKIA PAVEIKLUS LABAI PRIEINAMOMIS KAINOMIS. KURIE NORI TURĖTI RAU GRAŽIA FOTOGRAFIJĄ ATMINCIAI ATIDIEKITE PAS:

MOTIEJŲ LIAUKŲ
308 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.

NAMAI IR FARMOS

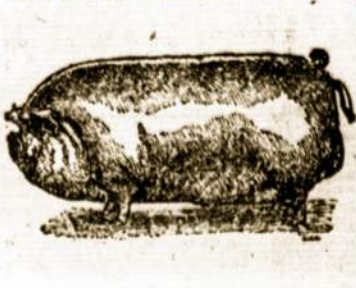

Ant parduotuvės murtinai ir mediniai namai su dideliu pasirinkimu, nauji įnešami ir prieinamiausia kaina, Brooklyno mieste ir visuose priemiesčiuose: East New York, Jamaica, Maspeth, Ridgewood, Greenpoint Flatbush, South Brooklyn ir Central Brooklyne.

1 kam.—nuo \$1,500 iki \$10,000 įmokėti ant \$1,000 nuo \$150 iki \$200
2 f. — \$1,800 iki \$10,000 6 f. — \$3,800 iki \$15,000
3 f. — \$2,500 iki \$13,000 8 f. — \$4,000 iki \$20,000
5 f. — \$3,500 iki \$15,000 20 f. — \$11,000 iki \$30,000

B. ZINIS REALTY CO.
420 Lorimer Street BROOKLYN, N. Y.

A. Kandrotas ir A. Mikalauskas
Naujai Pirkta Didele Bučernė

Kuriose galima gauti visokias MESOS, užlaikomas pagal krajavą madą, kaip tai: Skilandžių, visokių Dešrų ir visai padarytos Rukytos Mėsos.
Jaunų Paršūkų, Kumpių, Krajavų Taukinų ir Kudų Lašinių.

A. Kandrotas ir A. Mikalauskas
125 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.

VIETINĖS ŽINIOS

ATSTOVAS BROOKLYNE.

VISI EIKIME JO PRAKALBOS IŠKLAUSYTI. PRANĖS VELIAUSIAS IS LIETUVOS ŽINIAS. PASAKYS APIE VILNIAUS PADĖTĮ.

Gyvename labai svarbioji valandoj, kurioj rimamas mūsų sostinės likimas. Visi lietuviai tuomi klausimu yra labai susidomėję, gaudyte gauda žinias apie tai, kaip rimama Vilniaus ir jo srities klausimas.

Taigi, čia turime garbės pranešti linksmą Brooklyno lietuvių visuomenėi žinią, kad spalio 9'd., 7 val. vakare į mūsų kampelį atvyksta gerb. Lietuvos Atstovas p. V. Carneckis.
Jisai laikys prakalbą McCaddin salėje. Sykiu su juo atvažiuoja Atstovybės sekr. p. M. Vinikas ir Juriskonsultas p. F. B. Mastauskas.

TAI MUSŲ REIKALAS. Jungtinių Valstijų valdžia dar nėra Lietuvos valstybės pripažinusi. O būtina reikia vartyties, kad kuogreičiau tą pripažinimą išgautume.

SVEČIAI. "Garso" redakciją šiomis dienomis atlanke S. L. R. K. A. pirmininkas J. Vasiliauskas; kumigū Vienybės sekr., kun. K. Vasys ir agronomas Pratas, kurs tik ką sugrįžęs iš Lietuvos.

AM. L. R. K. FED. KONGRESO RENGĖJŲ ATSKAITA. Pajamų buvo \$677.20. Išlaidų \$535.56. Lieka \$141.64.

Visiems prisidėjusiems prie A. L. R. K. Fed. Kongreso iškilnių rengimo taria nuoširdų dėd. Rengėjų vardu. Fed. Sekretorius.

BALIUS. Moterų Sąjungos 24-ta kuopa rengia "Baloon" balijų Apreišk. P-lės Sv. par. svetainėje, prie North penktos ir Havemeyer gatvių. Balius bus Subatoj, 8 diena spalio (Oet.).

KONCERTAS. Spalio 2 d. Apreiškimo P-lės Sv. par. salėje buvo koncertas, kurį rengė America's Making parodos lietuvių skyrius.

"LAISVĖ"! "LAISVĖ"! Tik ką gauta iš Lietuvos su svarbiomis žiniomis Kaune einantis kasdieninis laikraštis "Laisvė". Skubinkitės jį gauti. Kaina vieno numerio 4c. 5 numeriai už 15c.

RENGIASI PRIE TEATRO. Apreiškimo P-lės Sv. par. choras lapkričio 5 d. McCaddin salėje statys scenoje "Gims tautos genijus."

MUZIKOS MOKYKLA. Mums praneša, kad p. J. Jankus, Apreiškimo P-lės Sv. par. vargonininkas, pradėjo muzikos mokyklą. Pieno ir vargonininkavimo mo-

Skaitykite ir Platinkite "MOKSLEIVĮ"
Liet. Rymo Kat. Moksleivių Susivienijimo Organą

NAUJAS MAŽAS AUKSO ALTORIUS. Tik ką gavome iš Europos maldaknygių, kurių mūsų žmonės labai pageidavo.

PARDAVIMUL. Parlavimui pigiai keturių augtų medinis namas, 8 seimynoms kambariai.

Daktaras Gydo Patrukima. Ligonis netrotina darbo laiko. Ba pailio, be operacijos.

DEKINGAS PAULJANTAS SAKO: Beverly, N. J., Aug. 14, 1917

DAKTARAS O'MALLEY SAKO: Penki metai atgalios po dviejų metų ištyrinėjimo, išradau naują būdą gydymo Patrukimo ir vadinau tą būdą gydymo "Chemic-Electro"

NAUJA KNYGA Kaip Pasilikti Sv. Valstijų Amerikos Piliečiu.

DR. A. W. O'MALLEY (SPECIALIST) 68 S. FRANKLIN ST. Wilkes-Barre, Pa.

MES PARDUODAME PERLAIDAS IR PASTO LAKSTUS į visas kitas šalis žemiausiomis kainomis.

WILLIAMSBURGH SAVINGS BANK 176 BROADWAY BROOKLYN, N. Y.

PRANAS GRAZYS Muriu, cementuoju, malevoju ir taisau šalygatvius ir sklepus.

Juoza Garšva GRABORIUS 231 BEDFORD AVE., BROOKLYN, N. Y.

DR. J. WALUKAS 161 No. 6-th Street, BROOKLYN, N. Y.

Simanas Pociunas 127 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.

DVI PUKIAUSIOS GALERIJSOS BROOKLYNE. LIETUVIS FOTOGRAFAS IR MALIORIUS MOTIEJUS KICHAS

Juoza Ginkus Fotografas 490 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.

LIETUVIO APTEIKA 151 METROPOLITAN AVE., BROOKLYN, N. Y.

LIETUVA Artimaus kelio Lietuvon. Geras valgia ir jo užtektina. Atskiri kambariai. Didelis paviršius. Visi patogumai šių laikų laivų.

RED STAR LINE Išplaukia kas savaitę Pier 59-62 North River, New York

AMERICAN LINE Mančurija New York Lapkr. 23

INTERNATIONAL MERCANTILE MARINE CO. 120 Laivy 1,300,000 Tonzų

LAIVAKORČIU AGENTURA Paruodu laivakortes per Rotterdam, Hamburgą, Antverpą, Bremeną ir Liepoją.

M. KOBRE Notaras 81 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Juoza Levandauckas GRABORIUS 972 BERRY STREET, BROOKLYN, N. Y.

Didžiausia Brooklyne Lietuvis Ceverkyų Krantuvė Užlaiko geriausių išdirbusių Ceverkyus: W. L. Douglas, Emerson ir kitokius. Užsiekite persitikrinti.

Simanas Pociunas 127 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.

Juoza Ginkus Fotografas 490 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.

LIETUVIO APTEIKA 151 METROPOLITAN AVE., BROOKLYN, N. Y.